

"Krigen i de sidste Maaneder".

Foredrag i Søe-Lieutenant-Selskabet

Tirsdag den 30. Marts 1943

af

Kommandørkaptajn Kjølse.

Mine Herrer!

Naar jeg er blevet opfordret til i Aften at tale i Selskabet paa Sæsonens sidste Mødeaften, betragter jeg det først og fremmest altid som en Ære at staa paa denne Talerstol, men dernæst er det med en vis Ængstelse, at jeg skal forsøge at behandle et Emne, som i det store og hele maa forudsættes bekendt for Selskabets Medlemmer.

Dette Emne skal omfatte en kortfattet Fremstilling af Krigen til Søen, til Lands og i Luften, saaledes som Krigens store Drama har udspillet sig i de sidste Maaneder, og jeg haaber derved at kunne bidrage til, at et Helhedsbillede af denne bogstavelig talt verdensomfattende Krigs sidste Begivenheder træder tydeligere frem for dem, der ikke har Tid og Lejlighed til at beskæftige sig mere indgaaende hermed.

Jeg vil begynde med at behandle Krigen i Østen og her standse ved Kampene omkring Salomon Ærner og Ny Guinea, som er de Steder, hvor Krigen imellem Japan og U.S.A. i de sidste Maaneder har koncentreret sig.

I August 1942 gennemførte U.S.A. som bekendt sin store Landsætningsoperation mod de for Forbindelseslinierne til Australien saa betydningsfulde Salomon Ærner, og siden da har foruden de 5 større kombinerede Sø- og Luftslog i Farvandene omkring Salomonøerne - hvis Størrelsesforhold bedst belyses ved, at de har en Udstrækning som fra Bornholm i Syd til det nordligste af Bottenhavet - den japanske Marineminister

Shimada ved den japanske Rigsdags Aabning den 1. Februar meddelt, at japanske Bombe- og Torpedoluftfartsjer med stort Held skulde have angrebet en amerikansk Flaadeafdeling paa 3 Slagskibe og 4 Krydsere under Admiral Hazlett ved Rennel-Øen, der ligger ca. 70 Sm Syd for Guadalcanar - den 29. og 30. Januar.

Efter Marineministerens Udtalelser skulde her af den amerikanske Styrke være sænket ikke mindre end 2 Slagskibe og 3 Krydsere, medens de selv kun mistede 7 Luftfartsjer, som med Vilje knustes mod Slagskibene ved Angrebet.

Denne sjette større Begivenhed i disse Farvande kunde i første Øjeblik tyde paa, at Japan, efter ca. 2 Maaneders Pause, nu igen vilde forsøge at genvinde Herredømmet over Serne; Kampene fortsattes fra 1. til 7. Februar væsentlig af begge Parters Destroyerflotiller under stærk Luftdækning samt af amerikanske Motortorpedobaade; i Virkeligheden viste det sig imidlertid, at Japan efter 6 Maaneders Kampe evakuerede sine Tropper fra Guadalcanar under Dækning af svære japanske Flaadeenheder af Slagskibe og Hangarskibe under en usædvanlig kraftig Koncentration af Luftfartsjer.

Det lykkedes ikke U.S.A.s Stillehavsflaade ved denne Lejlighed at tvinge den japanske Hovedstyrke til Kamp, men af de amerikanske Rapporter fremgaar, at Japanernes Tabliste ogsaa denne Gang har været stærkt overdrevne. Amerikanerne opger ialt at have mistet Krydseren "Chicago" paa 9300 ts., der blev sænket af 13 japanske Torpedoplaner, 1 Destroyer, 3 Motortorpedobaade og 37 Luftfartsjer, medens de hævdede, at Japanerne havde mistet 2 Destroyere, 13 Transportskibe og 60 Luftfartsjer - og altsaa som nævnt Guadalcanar, som U.S.A. den 11. Februar kunde melde at være helt i Besiddelse af, og hvor de sidste Japanere nu er blevet tilintetgjort eller taget til Fange. - Under disse Operationer er U.S.A.s største Ubaad "Argonaut" paa 2710 ts ogsaa meldt tabt.

Den resterende japanske Hovedbase paa New Britain er siden da adskillige Gange blevet bombet, saaledes den 24. og 26. Februar. Japanerne har desuden i disse Farvande nogle

sekundære Baser, nemlig Bougainville paa Shortlandgen og Kolombangra paa New Guinea. Medens General Mc Arthurs Styrker paa Ny Guinea har meldt om stadig om end langsom Fremgang paa Sen, hvor Vejret for Tiden lægger Hindringer i Vejen for Krigsførelsen, har amerikanske Luftfartøjer i Slaget i "Hismarchshavet" tilintetgjort et japansk Forsøg paa at føre Troppestykker til Havnene Lae og Finsehafen paa Sens Øst-kyst. Den japanske Konvoj bestod af 3 Krydsere, 7 Jagere og 12 Troppetransportskibe med 15000 Mand og havde en Luftdækning paa 150 Luftfartøjer. Amerikanske Luftstyrker fra Ny Guinea eller fra Hangarskibe i en amerikansk Eskadre angreb Konvojen og tilintetgjorde den, d.v.s. sænkede alle Skibene paa ialt 90.000 ts. og nedskød 102 japanske Luftfartøjer; kun 2 Jagere undslap, men ogsaa disse sænkedes Dagen efter d. 4 Marts, og af de 15.000 Mand blev kun 5 bjærget. Katastrofen er delvis indrømmet af Tokyo den 9. Marts, og amerikanske Bombepplaner har her alene kunnet indregistrere en af Krigens mest fuldstændige Sejre over Flaademateriel.

Japans Vanskeligheder er ogsaa ifølge tyske Opgivelser stadig voksende; en tilsvarende Ændring i Beddeløelserne til Offentligheden, som vi har været Vidne til i Tyskland er ogsaa paabegyndt i Japan, hvor Japans militære Vanskeligheder nu skildres selv i meget grølle Farver.

Saaledes har Tokyo for nylig peget paa den store Fare, der truer det japanske Hoderland, hvis U.S.A. vil anvende Aleuterne, Midway og Salomongerne til Baser for sine nye Langdistancebombepplaner, og denne Trusel har sikkert været medvirkende til de kolossale Anstrengelser, Japan har gjort for at holde sidstnævnte Sted.

De omtalte nye amerikanske Langdistancebombepplaner, som U.S.A. nu konstruerer for i nogen Grad at komme bort fra de store og sårbare Hangarskibe, som ikke har vist sig tilstrækkelig anvendelige til at angribe Japan i Hjertet, har for nylig udført en usæbrudt Flyvning fra Brisbane i Australien til San Francisco, hvilket er 12.000 km. Denne Flyvning blev udført paa 26 Timer.

Da de 3 ovennævnte Landbaser - Aleuterne, Midway og Salomonøerne - ligger paa 5000 km Afstand fra Japan, og alt-saa ligger under dette landbaserede amerikanske Luftvaabens Operationsomraade, maa Japan i Fremtiden regne med Luft-Angreb herfra. Alle 3 Luft- og Flaadebaser er desuden meget stærkt opbygget, idet Aleuterne har Støtte fra Alaska, Hawai udgør Støtte for Midway, og Salomonøerne har det australske Kontinent som Rygstød. Som Forsvar imod denne amerikanske Trusel fra Luften har Japan opbygget en defensiv "Luftvold", som strækker sig fra Kurilerne i Nord over Wake, Mars/haløerne, det vestlige New-Guinea til Timor i Syd.

Alle Meddelelser gaar ud paa, at Japan trods alle Tab søger at drage store Forstærkninger til disse Baser og mobilisere alle sine Resourser for at rette et afgørende Slag mod de Allierede i det sydvestlige Stillehav.

En Aktivering af Krigsbegivenhederne - i alle Tilfælde i Luften - maa paa denne østlige Del af Jordkloden, hvor Krigen føres paa de meget store Distancer, derfor anses for sandsynlig indenfor den nærmeste Fremtid.

Efter at have betragtet Forholdene i Tropic-Oceanerne vil vi dreje Jordkloden en halv Omgang og springe helt op til det nordlige Ishav for at fortsætte med Søkrigen i disse Farvande.

Til Trods for Vinterstorme og Nørke i det Nordlige Ishav og til Trods for, at det medio Februar er meddelt fra Sverige, at flere tyske Flyvebaser i "Kalotten" er rømmet, og Flyvevaabenet delvis skulde være overflyttet fra Nordnorge til Nordafrika og Sydtalien, har der ved flere Lejligheder ogsaa i Februar været Meldinger om, at tyske Bombe-maskiner (Ju. 88) har angrebet de britiske Konvojer, som om Vinteren paa Grund af Isen maa lægge deres Ruter sydlige-re i Ishavet paa Vej til Murmansk. Den 16/2 oplyste det britiske Admiralitet, at en større Konvoj uafbrudt i en Uge var blevet angrebet af tyske Undervandsbåde og Luftfartøjer, og den 25/2 meddelte O.K.W., at en større Fragtdamper var sænket og 4 beskadiget i en britisk Konvoj. Marineminister

Alexander oplyste i sin Tale af 4/3, at Konvojerne til Rusland hidtil havde kostet England Tabet af 2 Krydsere, 10 Jagere og 10 mindre Orlogsfartøjer.

Som Følge af ovenstaaende Begivenheder har det utvivlsomt været overvejet fra Vestmagterne at betale selv en meget høj Pris for ved en større Operation mod Nordnorge at faa Tyskerne væk fra disse for de Allierede saa generende Stillinger i de nordnorske Fjorde, og det synes, som Sovjetunionen, England og Amerika her maatte have et fælles militært Maal, nemlig at sætte sig i Besiddelse af den saakaldte "Kalot", hvilket ogsaa har fremkaldt nogen Angstelse i Sverige, som i den Anledning har truffet visse militære Forberedelser.

Da de mørke Nætter imidlertid allerede i Marts paa disse Bredder er i Aftagen, synes Forudsætningerne for et saadant større anlagt Foretagende mod Nordnorge at svinde, samtidig med at Polarnætterne er paa Retur. - Muligvis er Russerne heller ikke mere saa interesserede i at se Englændere og Amerikanere i disse Bane?

Sporadiske "Commandoraid" mod udsatte Dele af den norske Kyst som Led i Nervekrigen vil derimod sikkert fortsættes, da disse Foretagender er mindre afhængig af Belysningsforholdene. Natten til den 26. Januar fandt et saadant Raid Sted mod Lervik ved Haugesund - imellem Bergen og Stavanger - udført af 7 britiske Motortorpedobaade. Den 17. Marts torpederede lette Søstridskræfter af den norske Flaade 2 store Transportdampere i Florøy Havn, og den 23. fandt et mindre Commandoraid Sted imod en ø paa Norges Vestkyst.

Der 5. Februar udsendte det finske Hovedkvarter en Opførelse over den russiske østersøflaades samlede Tab, indtil Isen indesluttede den i de russiske Baser i Bunden af den Finske Bugt. Ialt skulde 85 russiske Enheder være ødelagt i sidste Sejladsperiode, nemlig 31 Undervandsbaade, 2 Kanonbaade og 16 Motortorpedobaade foruden forskellige mindre Bevogningsfartøjer og Ministrygere.

Fra anden Side forlyder det imidlertid, at betydelige

Dele af den russiske Østersøflaade skal have foretaget omfattende Reparationer, ja selv fuldendt Nybygninger i Leningrad i Vinterens Løb, hvorfor man ikke kan se bort fra en Udvikling henimod mere offensive Søkrigsoperationer fra russisk Side, ogsaa uden for den Finske Bugt, naar Isen igen slipper sit Tag her, hvor Vinteren - som overalt - har været udsædvanlig mild.

Middelhavet.

Søkrigsoperationerne i Middelhavet har siden Invasionen for 4 Maaneder siden været domineret af Krydsere, Jagere og Undervandsbaade's Virksomhed, men nogle større Begivenheder har der ikke fundet Sted i denne Periode.

Blandt de britiske Undervandsbaade i Middelhavet opererer ogsaa hollandske Undervandsbaade, de sidste melder den 17/2 at have sænket 1 italiensk Undervandsbaad.

Det synes, som disse allierede lette Søstridskræfter i nogen Grad har stoppet Aksens Transporter til Tunis, og siden Nytaar skal der gennemsnitlig i Middelhavet være blevet sænket 88 Akseskibe pr. Maaned eller over en Trediedel af Aksens samtlige Transporter. Paa den anden Side kan man danne sig et Billede af, hvilket uhyre Transportarbejde, der udføres fra de Allieredes Side for at opretholde den nordafrikanske Front, naar Admiral Cunningham den 17/2 meddelte, at der siden Landgangen i Nordafrika er eskorteret 971 Skibe med 7,6 Mil. Tons Forsyninger i det vestlige Middelhav, og af disse har de Allierede kun mistet eet Skib af hver 50, eller 2%.

Ved Tripolis Fald den 22. Januar faldt det ene af Støttepunkterne i den saa ofte omtalte strategiske Trekant Bizerta-Malta-Tripolis i de Allieredes Hænder, som nu kun mangler Bizerta, for at det primære Maal i Middelhavet er opnaaet, nemlig at Strædet ved Sicilien kan aabnes for Vestmagternes Søtrafik.

At Aabningen af Tripolis Havn - som trods alle Ødelæggelser fandt Sted kort efter Erobringen - har forenklet de

Allieredes Transportproblem ved Forsyningerne til den 8de Armé for Alexandria uhyre, er indlysende, naar man blot betanker, at en 3000 ts Dæmper svarer til 1000 store Lastautomobiler, der hver skal køre over 1000 km gennem den libyske Ørken. Chefen for den britiske Intendantur oplyste den 6. Marts, at den 8de Armé hver Dag brugte ca. 4000 ts Varer, hvilket krævede 120.000 Lastbiler, som bl.a. gennemsnitlig brugte 2000 Dæk pr. Dag.

Af de mange søstrategiske Fordele, som Tripolis Erobring betyder, kan bl.a. nævnes, at Tilførslerne til Malta, hvis Betydning som Basis for Luftjagere og lette Søstridskræfter er stærkt stigende, ikke mere er saa risikable og vanskelige som tidligere at gennemføre. Takket være den Luftbeskyttelse som nu fra britisk Side kan ydes Transporterne i det østlige Middelhav fra de erobrede Baser i Tripolis, kan dels Malta regelmæssigt forsynes, dels kan Angrebene til Søs af lette Enheder baseret paa Tripolis luftdækkes under deres natlige Angreb paa Aksetransporterne fra Italien til Tunis. Endelig kan den 8de Armés Operationer understøttes af de allierede Luftvaaben ved et Udskebningshavn i Tunis angribes, eller ved Luftfartøjernes direkte Indgriben i Kampene til Lands.

Den italienske Flaade, hvis Gros bestaar af ikke mindre end 7 Slagskibe, har siden de Allieredes Invasion i Nordafrika stadig hyllet sig i passiv Uvirksomhed, der dog i væsentlig Grad skyldes Oliemangel.

Af Interesse er en britisk Opgivelse, der meddeler, at den italienske Flaade nu er delt i 2 Styrker, den ene omfattende 4 moderne Enheder, Slagskibene "Roma", "Impero", "Littorio" og "Vittorio Veneto" skal være baseret i Neapel til Forsvar af Italiens Vestkyst og Sicilien, medens de 3 lidt ældre Slagskibe af "Cavour"-Klassen ligger i Taranto til Forsvar af den østlige Søfront og Tarrantostrædet. De lette italienske Enheder har derimod ved forskellige Lejligheder ladet høre fra sig, for Eksempel foretog italienske Stormbåde et Raid mod Algiers Havn Natten mellem den 11. og 12. December og skød et Par Skibe i Sank. Disse 2-Mands Mober-

torpedobaade, som kendes fra tidligere Raid mod Malta, Gibraltar og Alexandria, kaldes "Mezzi d'assalto", og Sprænglegemet skal efter de sidste Opgivelser ogsaa kunne operere neddykket, hvorfor Besætningen er forsynet med Iltindaandingsapparater.

Det er næppe rimeligt, at der vil indtræffe nogen *Ændring* i den italienske Flaades Passivitet, før de Allierede foretager større Landsætningsoperationer mod Bizerta eller andre Havne i Tunis for at tiltvinge sig Herredømmet ogsaa i Middelhavets smalleste Del.

De Tegn, der omtaltes i sidste Referat, som tydede paa, at det østligste Middelhav nærmede sig en større strategisk Interessesfære, er traadt tydeligere frem, idet der den 23. Februar meldtes fra Ankara, at der blev sammendraget Tornade og Stormbaade i betydeligt Tal i de syriske Havne, ligesom store Tilførsler af britisk-amerikanske Troppestyrker og Flyvemaskiner var iagttaget i Syrien og paa Cypern. Til Gengæld forstærker Tyskerne det græske Kystforsvar og koncentrerer tysk Artilleri og Luftvaaben paa Bulgariens Kyster.

Desuden har den tyrkiske Premierminister Sarodjoglu den 17. Marts holdt en Tale i Parlamentet, hvor han paa en højst udpræget Maade betonede Betydningen af Venskabet med England, ligesom den tyrkiske Præsident İnönü den 16. Marts har modtaget den britiske Luftmarskal Douglas sammen med den britiske Ambassadør; den 20. er en tyrkisk Militärmission ankommet til Nordafrika for at konferere med de Allierede, og endelig er der fra flere Sider i Ankara meddelt om Forberedelser i de tyrkiske Grænsedistrikter mod Bulgarien, hvor alle Vejvisere forsynes ogsaa med engelsk Tekst, hvilket giver Anledning til stor Uro i Bulgarien, der erindrer tyske Vejvisere i Bulgarien inden den tyske Indmarch i Foraaret 1941.

Sortehavsflaadens aktuelle Styrke er ifølge britiske Kilder 75 Enheder, nemlig 1 Slagskib, 1 Hangarskib, 4 Krydsere, 10 Jagere, 40 Undervandsbaade og cirka 20 mindre Fartøjer,

som er baseret i Batum og den lidt nordligere liggende Havn Poti, som begge har direkte Olieledninger fra Baku ved det kaspiske Hav.

Iværken den svage rumænske Flaade eller de tyske og italienske Undervandsbåde og Motorterpedobåde har hidtil kunnet genere den russiske Flaade, der væsentlig har opereret imod de sydrussiske okkuperede Havne samt Constanza og Aksens Olietransporter fra rumænske Havne til Middelhavet, foruden mod de tyske Forbindelseslinier fra Donau og Odessa til Krim og Tamanhalvøen, hvilket er saa meget vigtigere for Aksen, som Transportvejene til Lands er besværlige. Den 4. og 10. Februar har Sortehavsflaaden foretaget Landsvæbningsforetagender i Ryggen paa Tyskerne ved Novorossisk. Skulde det trods alt lykkes Russerne at afbryde Tyskerne Landforbindelser, er Tyskerne her henviset til Gøtransporter igennem Kertsundsundet til det Asovsk Hav. - Kertsundsundet, der er saa bredt som Store-Bælt og kun er 5 m dybt, var endnu omkring 1. Marts tilfrosset, saaledes at russiske Flyvere maatte sprænge Isen. Både dette og det Asovsk Hav, der ogsaa er meget lægt og som Regel er tilfrosset til ca. 1. April, egner sig saaledes ikke til større Operationer. Sortehavet er paa Størrelse med Østersøen og den betniske Bugt og har en Gennemsnitsdybde paa 1225 m, hvilken altsaa ikke tillader Kinekrig.

Undervandsbådskrigen.

Den 28. Februar meddelte O.K.W., at nogle Undervandsbådsgrupper i Atlanten havde sanket 17 Skibe paa ialt 104.000 ts i en Konvoj, men herudover har meldingerne om større samlede Tab været relativt ringe i de stormfulde Vintermaaneder.

Januars Sankningstal var 81 Skibe paa 522.000 B.R.T., hvilket er ca. 30% mere end det tilsvarende Tal i Fjor, og i Februar sankedes 90 Skibe paa 576.000 B.R.T.; i den tilsvarende Maaned i Fjor, som skulde være særlig gunstig, da U.S.A. den Gang ikke havde naaet at organisere sin Konvoj-tjeneste, var Tallet 466.000 ts. Det maa dog her bemærkes,

at Marineminister Alexander hævder, at Sænkningerne i Aar i Februar ligger under det tilsvarende Sænkningstal i Fjor. I Marts synes Sænkningerne igen at være i Stigning, i første Halvdel af Marts skal 79 Skibe paa $\frac{1}{2}$ Mill. ts være sænket, og den 21/3 melder O.K.W, at 82 Skibe paa 200.000 ts er sænket i Nordatlanten.

Af Gennemsnitssænkningerne i 1942 skyldes de 90% tyske Orlogsskibe - d.v.s. Undervandsbaade - og kun 10% kan skrives paa Luftvaabnets Konto.

Den tyske Kontreadmiral Brünninghaus udtalte i "Børsen Zeitung" af 10/2, at Grunden til de forøgede Undervandsbaadsresultater i høj Grad ogsaa skyldtes de nye tyske Forsyningsundervandsbaade, som ikke saa let lader sig lokalisere og som Følge heraf er vanskeligere at ødelægge end "Supplyships", hvoraf netop eet er blevet sænket den 2/3 500 Sm ud for Finisterre.

Disse tyske Forsyningsubaade er ret store, nemlig 4000 ts, er relativt langsomme og har 10 å 12 Mandes Besætning; de medfører Reservedele, Brændselsolie, Proviant, Torpedoer, Ammunition, Vand, o.s.v. samt har Plads til syge og saarede.

For Tiden regnes der med, at Tyskerne har op til 700 Undervandsbaade under Kommando ialt, og at der bygges 8 å 10 pr. Uge, hvoraf de sidst byggede skal have en noget højere Fart end tidligere.

De Allieredes Modtræk herimod er for det første direkte Bekæmpelse af Undervandsbaadene, der dog ikke nær kan maale sig med de tyske Nybygninger (i Sydatlanten skal der i Februar Maaned f. Eks. kun være sænket 5 Undervandsbaade). Til direkte Bekæmpelse udviser Luftfartøjer de bedste Resultater, og derfor ser man i den sidste Tid, at U.S.A. ogsaa har indført Heliokopter.

Endvidere forsøges Overfladeskibenes Fart, samtidig med at Luftbombning af Undervandsbaadenes Bygningspladser og Baser er stadigt stigende - f. Eks. Lorient, der har haft over 50 Angreb og nu er evakueret, efter at 60% af Byen er ødelagt, ligesom Angrebet paa de tyske Nordsøhavne og København for nylig er et Eksempel herpaa - og endelig en stærk

Nybygning af Tonnage.

Hvad Nybygningerne angaar har den amerikanske Admiral Land, som er Chef for Søfartskommissionen, den 24/2 udtalt, at der i 1942 er bygget 12 Mill. B.R.T., og at der fremtidig vil blive bygget et saa betydeligt Tal som 20 Mill. Tons om Aaret, eller ca. 5 Skibe pr. Dag, ligesom den amerikanske Regering den 24/2 har fremsat Forslag om yderligere 3 Milliarde Dollars til Skibsbygning, der ialt skal omfatte 4.400 Skibe paa 44 Mill. Tons, et Tal som maa anses for den maksimale Ydelse i U.S.A., bl.a. paa Grund af Materialehensyn.

Til de for 1943 projekterede 2300 nye Skibe kræves ikke mindre end 1900 nye Befalingsmænd og 80.000 Mand Besætning.

Hvad Verdenstonnagen angaar, saa regnedes denne med et rundt Tal til 70 Mill. Tons ved Krigsudbruddet, hvoraf de Allierede disponerer over ca. 40 Mill. Tons. Tilføjes hertil ca. 10 Mill. Nybygninger i Krigens første 3 Aar faas ca. 50 Mill., hvorfra fraregnes det af Tyskerne officielt opgivne Sænkningsstal paa 27 Mill., hvilket giver 23. Mill. Tons til de Allieredes Disposition ved Nytaar 42/43.

Ifølge Erfaringerne fra forrige Verdenskrig, hvor de tyske Sænkningsstal var 20% for høje, kan dette Tal forhøjes til ca. 28. Mill. Tons, hvilket altsaa vil sige - naar U.S.A.s kraftigt stigende Nybygningskapacitet erindres - at Forskellen imellem sænket Tonnage og nybygget Tonnage har Tendens til at udjævnes og at overgaa fra Underskud til Overskud for de Allierede.

I denne Forbindelse er det interessant at erindre, at denne Krigs Sænkningsstal af Handelstonnage hidtil ligger under, hvad der blev sænket i forrige Verdenskrig.

Det synes altsaa stadig som Undervandsbaadskrigen maa skærpes alvorligt for at kunne slaa de Allieredes Søtransporter ud; at den vil blive yderligere skærpet er lige saa givet, som at den allerede er aktiveret, idet Tyskland i stadig stigende Grad indstiller sig paa at forøge Undervandsbaadsbygningen paa al anden - selv Flyvevaabnets - Bekostning, ligesom den 67-aarige Storamiral Ræders Af-

løsning af den 51-aerige tidligere Chef for Undervandsbaadene, Admiral Karl Dönitz, den 30. Januar maa ses i denne Belysning. Fra alle Sider regnes der da ogsaa med, at Undervandsbaadskrigen i alle Tilfælde vil være en af de Faktorer, som i størst mulig Grad vil virke krigsforlængende.

Den engelske Flaades Tab.

Den 11. Marts oplyste det britiske Admiralitet officielt, at Royal Navy hidtil i den 2. Verdenskrig havde mistet 5 Slagskibe, 7 Hangarskibe, 25 Krydsere, 14 Hjelpekrydsere, 94 Jagere, 14 Eskorteskibe, 44 U-Baade og 200 Minestrygere og mindre Bevogtningsfartøjer m.m.

Stilles Tabene skematisk op, ses, at de respektive større Skibes Tab skyldes nedenstaaende Aarsager:

Tab af	Slagskibe	Hangerskibe	Svære Krydserå	Lette Krydsere	Ialt
Artilleri	1	1	2		4
U-Baade	2	5		7	14
Overfladeskibes Torpedoer			1		1
Lufttorpedoer	2	1	2	5	10
Luftbomber					-
Miner				4	4
Andre Aarsager. Stranding. Kombination af ovenstaaende			1 (strandet)	3	4
Ialt	5	7	6	19	37

Tidspunkterne for Sænkningerne er fordelt som følger:

	1939	1940	1941	1942	I Verdenskrig	
					II	I
Slagskibe	1	-	4	-	5	15
Hangarskibe	1	1	2	3	7	-
Krydsere	-	3	9	13	25	20
Jagere	3	34	23	34	94	60

Ved at betragte disse Oversigter melder det Spørgsmaal sig, om denne Krigs nye Vaaben Luftbomber, Lufttorpedoer og Magnetminer m.m. samt hele den moderne Teknik nu har faaet flere Skibe sænket, end Tilfældet var under forrige Verdenskrig, hvor England i 42 Krigsmaaneder mistede 15 Slagskibe, 20 Krydsere, 20 Hjelpekrydsere, 60 Jagere og 50 U-Baade.

Sammenligningen viser, at Tabene af Slagskibe var 3 Gange saa store i forrige Verdenskrig som i denne. For Krydsere og Hjelpekrydsere og U-Baades Vedkommende er Tabet nærlig det samme, men Jagernes Tab nærmer sig omtrent det dobbelte i denne fremfor i forrige Krig. Det synes altsaa at fremgaa heraf, at Engländerne trods alle nye Vaaben har kunnet holde Tabene nogenlunde nede for de større Orlogsskibes Vedkommende - intet Slagskib er f. Eks. gaaet tabt i 1942.

Hangarskibenes Saarbarhed træder klart frem for Dagen, og Jagernes store Tab skyldes deres stigende Anvendelse i den moderne Søkrig, baade i Handelskrigen og i almindelige Offensivforetagender.

En interessant Oplysning er desuden den, at ikke alene er Tabene dækket, men den engelske Flaades samlede Tonnage er endog steget betydeligt trods det, at de britiske Værfter ligger indenfor Rækkevidde af det tyske Luftvaaben, og i Dag er den samlede Tonnage $1\frac{1}{2}$ Mill. Tons større, end hvad der blev sænket. Den 1. Januar i Aar havde Royal Navy 3205 Enheder under Kommando.

Landkrigen.

Paa 4. Maaned under Vinteroffensiven har Historiens frygteligste Krigsmaskine rullet mod Vest, og Resultatet er, at de tyske Hære i Rusland med Udgangen af den 21. Krigsmaanede, d.v.s. Februar, stod betydeligt Vest for de Stilling-er, hvorfra de begyndte deres Sommeroffensiv 1942; det er kun ved Orel, Charkow og ved Taganrok og paa Tamanhalvøen, at tyske Styrker endnu holder Dele af forrige Aars Vinterstillinger eller Terrain østen for disse.

Februar Maaned indledes med, at de sidste i Stalingrad's nordlige Del indesluttede Tyskere under Generalløjtnant Strecker overgav sig, og herved blev 24 Generaler, 2500 Officerer og 91000 Mand taget til Fange, eller ialt med den tidligere ved Stalingrad kapitulerede VI Armé: 330.000 Mand.

Den 3. Februar blev Kupjansk 80 km SSE. for Charkov erobret, samtidig blev de tyske Troppers Retræte fra Kaukasus afskaaret ved Kusjevskaja 70 km Syd for Rostov.

Den 4. blev Byen Tim generobret, og paa Sydfronten gik Russerne i Land i Ryggen paa de tyske Styrker ved Novorossisk.

Isjum, 120 km SE. for Charkov, besattes den 5. og Jeish ved det Asovske Hav den 6. Den 7. skød en dyb Kile sig ned i Donetzomraadet, og Kramatskaja faldt. Den 8. besattes Kursk. Dagen efter trak Tyskerne sig tilbage fra Bjelgorod, 80 km N. for Charkov, og den 10. landsattes nye russiske Styrker ved Novorossisk, medens Losovaja, 120 km S. for Charkov, faldt den 11. Den 12. maatte Tyskerne opgive Krasnodar i Kubanomraadet, samtidig med at haarde russiske Angreb fandt Sted Syd for Leningrad. Den 13. faldt Novotjerkask, 20 km NV for Rostov, og Dagen efter generobrede Russerne Rostov og Vorosjilovgrad. Derpaa faldt Tyskernes største Base paa Østfronten Charkov den 16., idet General Golikov indtog Byen efter at have delvis tilintetgjort 3 tyske Divisioner "Das Reich", "Adolf Hitler" og "Gross Deutschland". Den 25. sattes voldsomme, men resultatløse russiske Masseangreb ind ved Orel, idet det syntes som Tyskernes Modstand nu styrkedes i Donetz, hvor store tyske Reserver koncentreredes. Dette resulterede i et tysk Initiativ paa Sydfronten, hvor ved Kramatorskaja og Losovaja stormedes og blev generobret af Tyskerne.

Marts indledes med, at Demjanskfæstningen blev rømmet af den 16. tyske Armé, og kort efter faldt Rzjev efter et haardnakket Forsvar; denne By har hidtil dannet en latent Trusel mod Moskva, hvilken Fare derved er likvideret foreløbig. Marskal Timosjenkos Tropper er derefter gaaet frem SE for Ilmensøen for ved et Tankslag mod den 16 tyske Armé

at bemægtige sig Hovedjernbanelinien fra Leningrad.

Efter Rzjyevs Fald hævdede Tyskerne den 4/3, at den nye Frontlinie var skabt, og Vinterens sidste Frontkorrektur foretaget, samtidig med at Foraaret i alle Fald paa den sydligste Del af Fronten havde holdt sig Indtog efter en usædvanlig mild Vinter.

Efter at Solen havde faaet mere Magt Syd paa, synes det som om Russerne maatte søge Nord paa mod Vinteren, for at Heldet skulde følge dem, thi her faldt Gshatch og Sytschevka den 8/3 og det vigtige Jernbaneknudepunkt Vjasma den 12.

I Donetzbækkenet har Tyskerne derimod trukket 12 Divisioner til sig Øst fra og omkring 1. Marts forenet dem med de resterende 13, som er stødt frem og har generobret Terrænet SV for Charkov, omkring hvilken By Kampene nu raser. Selve Byen blev ifølge en Særmelding fra Tyskland tilbageerobret af Tyskerne den 14/3, ligesom Bjelgorod blev erobret af Tyskerne den 20/3, som nu i en voldsom Offensiv paa hele Sydfronten atter er trængt frem til Donetz.

Karakteristisk for Russernes Offensiv indtil 1. Marts har været, at den hele Vinteren igennem synes udført efter en ganske bestemt Strategi, der er gaaet ud paa, at den røde Armé har undgaaet at slaa direkte mod de tyske Hovedstillinger; saavel Rostov som Charkov, Bjelgorod som Kursk og Veronesj er alle faldet efter forudgaaende Omkredningsmangvrer.

Russerne har tilsyneladende hidtil under Vinterens Offensiv haft tilstrækkelige Reserver grupperet saaledes paa den 2500 km lange Front, at de har kunnet sættes ind skiftevis, hvor det krævedes, uden at de i Forvejen skulde omgrupperes, hvilket kræver lang Tid og er let at konstatere i Tide for Modstanderen.

Søger man at finde en Forklaring paa, hvorledes det er muligt, at Stillingen paa Østfronten i Vinter saa fuldstændig ~~har~~ ^{havde} skiftet Karakter til Tyskernes Disfavør, kan der nævnes følgende Momenter, som har været medvirkende hertil. For det første har Storoffensiven været henlagt til Aarets sværeste Vintermaaneder, der, selv om Vinteren har været rela-

tiv mild - hvad den meget højtstaaende russiske Meteorologi muligvis ogsaa har forudset - dog netop har været af en saadan Art, hvad Nedbør og Usigtbarhed angaar, at det tyske Luftvaabens Virksomhed ikke har kunnet anvendes. At dette desuden har været delvis overført til Sydeuropa og delvis mangler Benzin, har været medvirkende, men kan ikke helt forklare "Luftwaffes" tilsyneladende komplette Neutralisering midt under en kritisk Periode paa den russiske Østfront, hvor den netop var bestemt til at danne den Reserve, som i første Række skulde have mødt uforudsete Hændelser. - Situationens Udvikling viser, i hvor høj Grad Flyvningen stadig er afhængig af Vejrguderne. -

Paa den anden Side har det tidligt indtrufne Foraar gavnet det tyske Forsvar og vanskeliggjort det russiske Fremstød, hvis tilsyneladende Opbremsning mod Syd i første Række maaske i lige saa høj Grad skyldes "Mudder" som Tyskernes Modtryk. For det andet har Tabet af General Paulus' VI Armé utvivlsomt skabt et forstaaeligt "Stalingrad-Kompleks" i den tyske Hær, som har ført til, at man har trukket sig tilbage fremfor at løbe Risikoen for at blive afskaaret. Endelig har visse Tegn til Træthed været at spore hos Akse-tropperne, i Særdeleshed skal Forbundstropperne særlig Italienerne og Rumænerne have svigtet.

Tyskerne hævder - og sikkert med Rette - at de har opnaaet Fordele, ved at Fronten er blevet betydelig forkortet, hvorigennem der er skabt bedre Betingelser for at stoppe de avancerende russiske Troppestykker, som vel efterhaanden ogsaa har Vanskeligheder med Tilførsler; men er Fronten blevet kortere for Tyskerne, er den vel ogsaa blevet det i tilsvarende Grad for den nysudnævnte Marskal af Rusland Stalin - eller som han i den senere Tid bl. a. i "Pravda" kaldes "Stalin den Store", - det afgørende vil sikkert i den kommende Tid mere være et Spørgsmaal om Reserver, og i hvor høj Grad de er indsat; for Tyskernes Vedkommende tyder det paa, at de kun paa Donetzfronten har trukket paa deres Reserver, men at Tyskerne ved Tabet af sine Hoved-

depoter i Kursk og Rostov m.fl. har mistet uhyre Mængder af Materiel anses dog for utvivlsomt, som bekendt blev Charkov for Størstedelen ødelagt, inden Tyskerne trak sig tilbage, for at undgå at det órverende Materiel faldt i Russernes Hænder.

Den almindelige militære Opfattelse i Tyskland er nu, at man har opgivet Offensivplanerne for 1 Aar, bl. a. af Hensyn til egne Tab,^{og} i Stedet for vil skabe en ny Østvold Vest for de nuværende Stillinger omtrent fra Peipussøen i Nord over Dünaberg - Charkov til det Asovske Hav, stærk nok til at Russerne kan forbløde sig imod den, hvor Tyskerne kunde afvente en evt. allieret Offensiv i Syd og Vest.

Afrika.

Som direkte Resultat af Casablancakonferencen udnævntes U.S.A.s General Eisenhower den 11. Februar til Øverstbefalende i hele Nordafrika og Middelhavsområdet med den britiske General Alexander som Næstkommanderende og direkte Chef for Operationerne i Tunis, samtidig med at U.S.A.s General Andrews blev Chef for de amerikanske Styrker i Europa, d.v.s. Island, England og Nordirland.

Da Reguperioden i Nordafrika var ved at ebbe ud, indlededes en Axeoffensiv i Sydtunisien den 15/2, som medførte den amerikanske Retræte ved Gafsa, der erobredes af Axen. Den 18. blev Kasserine erobret af Tyskerne under svære amerikanske Tab, og Axen stod efter denne pludselige Fremtrykning kun 25 km fra Algiers Grænse i Sydtunisien, Nord for Salt-søerne. Ifølge tyske Opgivelser mistede den 5. amerikanske Hær ca. 10.000 Mand ved denne Lejlighed.

Den 22. indledede Tyskerne en række voldsomme Angreb mod de Allieredes Stillinger mellem Kasserine og Thala, som resulterede i, at Axestyrkerne maatte trække sig tilbage fra Kasserine Fasset efter 3 Dages svære Kampe, idet den amerikanske Hær nu havde faaet Forstærkninger af allierede Tropper Nord fra. Den 6/3 indtog Amerikanerne Sidi-bon Zid, samtidig med at franske Tropper erobrede Mides 60 km V for Gafsa.

Den 10. blev Teseur indtaget, ligesom Gafsa blev generobret af Amerikanerne den 18. Marts. I dette Omraade trænger de Allierede stadig frem mod Øst.

Den 26. indledede Axen en tilsvarende Offensiv paa bred Front i det nordlige Tunisien, som imidlertid blev afvist af den britiske Armé, men der kæmpes dog stadig i Omegnen af Kap Serrat og Sedjanane, som er taget af Tyskerne den 7/3.

Denne Axeoffensiv i Tunis har vist, at i alle Fald de amerikanske Chefer næppe var Situationen voksen, men selv om de tysk-italienske Angreb tilsyneladende kom de Allieredes forventede Offensiv i Forløbet, synes Slutresultatet dog at være, at Axearméernes Operationsfelt i Tunis nu er blevet yderligere begrænset.

Det erindres, at den 8. britiske Armé i Løbet af Februar havde tilendebragt sin Opmarch mod Marethlinien, der strækker sig fra Matmata Bjergene til Kysten ved den Lille Syrte og er 17 km dyb. Kampene om denne Stilling blev indledet omkring den 1. Marts, efter at General Rommel efter sin mislykkede Offensiv i det mellemste Tunis havde dirigeret sine Panserdivisioner mod Syd.

Fra forskellige Sider har foreligget Udtalelser om, at man næppe kunde forvente, at Forsvaret af Marethlinien blev langvarig, idet disse Stillinger, der blev bygget i 1930, til Trods for at deres Modstandskraft var stærk, kunde omgås fra Luften, til Søs og til Lands, og desuden trues af de Allierede i det mellemste Tunis. Der var derfor Sandsynlighed for, at Axen i Stedet for at holde Marethlinien vilde trække hele sin tunisiske Sydfront nordpaa, inklusive de Styrker der stod ved Gabès, for at forsvare Tunis længere mod Nord fra Stillinger, der allerede er udbygget til dette Formaal.

Hovedangrebet mod Mareth Linien blev da indledet den 19. med et voldsomt Luftangreb mod Axen, den 23. blev l. Linie gennembrudt, hvorpaa Englænderne omgik Stillingen mod Vest og trængte helt Nord om Stillingerne til El Hamar, (som

de indtog i Gaar Aftes, medens Churchill i Formiddag under Jubel i Underhuset meddelte, at New Zeelandere havde indtaget Gabés og nu er paa Vej til Sfax,) hvorefter General Rommel i Gaar opgav Stillingen og har trukket sig tilbage med et Tab paa 8000 Mand til El Djem, hvor han nu koncentrerer sine Styrker.

Efter Forlydende har man da heller ikke i Berlin regnet med, at Tunis kunde holde længere end til Paaske, hvilket Hitlers Budskab til Rommels Soldater forleden, hvor han symbolisk sammenlignede dem med Heltene fra 6. Armé ved Stalin-grad, ogsaa kunde tyde paa.

Ifølge de sidste allierede Opgørelser anslaaes Axens Styrker i Tunis nu til ca. 130.000 Mand, nemlig 60.000 Tyskere og 70.000 Italianere; i det nordlige Tunis staar yderligere 120.000 Tyskere, deriblandt 1 af de fra Frankrig overførte tyske Panserdivisioner, eller ialt ca. 1/4 Million Axetropper.

De Allieredes Styrker bestaar af den 1. og 5. britiske Armé i Nord, General Giraud's franske Tropper omkring Pont du Fahs, de amerikanske Styrker Nord for Saltsøerne og General Montgomery's 8. Armé foran Mareth Linien, eller ialt - ifølge Premierminister Churchills Udtalelser i Underhuset den 11. Februar - ca. 1/2 Mill. Mand, hvoraf godt Halvdelen er engagerede i Tunis.

Vedrørende Millionhærenes totale Styrker og Tab kan jeg kun nævne D.N.B.s Opgivelser af 22. Februar, der anslaaer de totale russiske Tab til 18,2 Mill. Mand, hvoraf 12,8 døde, og Stalins omgaaende Svar herpaa, da han i sin Tale paa den røde Armés 25 Aars Fødselsdag angav de tyske Tab til 9 Mill. Mand, hvilket begge er Tal, som kun hører hjemme i Propagandaens Fantasiverden.

Til Gengæld synes det lidt uforstaaeligt, at Hitler ved "Heldengedenkniisfeier" forrige Søndag erklærede, at den anden Verdenskrig indtil nu har kostet 542.000 tyske Soldater Livet, hvilket betyder, at der siden November, hvor Hitler sidst opgav de faldnes Tal til 350.000, kun skulde være fal-

det 200.000 Mand i Vinterfelttoget inklusive Tabene ved Stalingrad, og at disse 540.000 Mand altsaa efter tysk Opfattelse skulde have ordnet 18 Mill Russere.

Som Forklaring til disse forbavsende smaa Tal kan jeg oplyse, at den tyske Overkommandos officielle Tab kun omfatter det Antal Faldne, hvis Identitets-Mærker man er i Besiddelse af.

Det kan i denne Forbindelse maaske have Interesse at søge at danne sig et Billede af, hvilke Millionhære der paa Østfronten har staaet overfor hverandre.

Ifølge svenske Kilder raadede Russerne over maximalt 20 å 21 Millioner Soldater, medens Tabene anslaaes til ca. 12 Millioner, heraf er Halvdelen Fanger, dette giver 8 Mill. Mand paa Sovjetunionens europæiske Grænse og ca. $\frac{1}{2}$ Million i det fjerne Østen.

I Tyskland kan Tallene tilnærmelsesvis sættes til 12 Millioner inkl. $\frac{1}{2}$ Formationer o.s.v. Heraf anslaaes ca. 8 Mill. engageret mod Øst, hvorfra maa trækkes et Tab paa ca. 3 Millioner, hvilket giver 5 Millioner Tyskere + 2,5 Millioner forbundne Tropper fra Rumænien, Italien o.s.v. Altsaa 7,5 Millioner mod Russernes 8.

Af Tyskernes 7,5 Millioner maa imidlertid mindst 1 Mill. anvendes til at sikre de langstrakte Forbindelser og 1,5 til strategiske Reserver.

Den tyske Frontindsats Øst paa skulde da beløbe sig til 4 Millioner Tyskere og 1 Million allierede Soldater. Dette stemmer med Stalins Opgørelser og Churchill, der i sin Tale anslog Tyskernes Styrke til 180 Divisioner i Øst.

Paa samme Maade maa man af de russiske 8 Millioner tage 2 til Reserve, hvilket giver 4 Axemillioner mod 6 russiske eller med Reserve 5,5 mod 8 Millioner.

Til disse personelle Faktorer knytter sig imidlertid mange andre materielle og strategiske Faktorer, som det vil tage for lang Tid at udrede her, at man paa Basis af dette Regnestykke kan komme til et eksakt Facit.

Endelig skal jeg nævne endnu et Par Tal, der maaske kan have Kuriositetens Interesse.

U.S.A. har ifølge Meddelelser fra Washington af 1/3 meddelt, at Landet ialt har mistet 66.399 Mand i Krigen, samtidig omfatter Hjemmefrontens Ulykkesliste i samme Tidsrum i Amerika 92.300 døde og 9,3 Mill. Saarede, hvilket altsaa er betydelig større Tal end Tallene fra Krigsskuepladserne.

U.S.A. har planlagt at krigsmobilisere 11,1 Mill. Mand, hvilket svarer til en Udskrivning paa 8 %. Tyskland har udskrevet 12 % til direkte militær Tjeneste og England 10 %. 1,5 Mill. amerikanske Soldater befinder sig for Tiden uden for Landets Grænser.

Den 2. Februar blev der fra svensk Side offentliggjort en detailleret Oversigt over denne Krigs Generalers Skæbne, og det viste sig heri, at af samtlige eksisterende 10.000 Officerer af Generalklassen var ca. 1000 hidtil faldet eller taget til Fange, hvilket er et langt højere Procenttal, end man hidtil har kendt under tidligere Tidens Krigsførelse, og dette er igen en Følge af den moderne motoriserede Krig og hele den nuværende Krigsførelse, der kræver de højeste Befalingsmænd i forreste Linie, ligesom Luftkrigen gør selv den bagest liggende Etape lige saa udsat som nogen forreste Linie i tidligere Krige.

Luftkrigen.

I Vesteuropa er Luftkrigen videreført i et stadig stigende Tempo fra Vestmagternes Side baade imod de italienske Byer samt mod Tysklands og de besatte Landes vestlige Produktionscentrer.

Saaledes er i Italien Spezia, Turin og Palermo bombet, Messina blev angrebet 3 Gange d. 12. Februar af amerikanske 4-Motorersplaner, Milano og Turin d. 14. og 15., Neapel og Palermo den 16., Neapel igen d. 21. af Luftfartøjer fra Malta, og Messina den 25. Februar. I Marts er Palermo, Neapel og Cagliari foruden forskellige Smaabyer paa Sicilien blevet bombet, og Skaderne har været betydelige; i Genua er over 6000 Huse blevet ødelagt, i Palermo er "Skaderne ubeskrive-

lige", udtaler Kardinal Lavitrasso den 6. Marts, og i en officiel Opgørelse fra Rom den 24/2 opgives det, at Milano har 692 døde og saarede, Cagliari 652, Palermo 668 og Neapel 371, kun som Følge af de sidste Luftangreb.

I Vesteuropa er i Januar 22 Angreb rettet mod Tyskland og 24 mod Maal + hovedsaagelig Jernbanelinier og Ubaadsværfter samt Fabrikker for Ubaadsmateriel + i Nordfrankrig, Holland, Belgien og Danmark, og desuden har amerikanske Bombemaskiner for første Gang regelmæssigt bombarderet Maal i Tyskland om Dagen.

I Tyskland er Köln, Hamburg, Wilhelmshafen, Bremen, Nürnberg, Essen, Stuttgart og München de Byer, det er gaaet alvorligst ud over, særlig ligger Sdeleggelseerne i Essen, Nürnberg og Wilhelmshafen i Overkant af, hvad der hidtil er set indenfor Luftkrigen. Desuden har Berlin haft et meget stort Angreb Natten til 2. Marts, som foraarsagede op til 1000 Ildebrænde, hvor Rækker af Huse er lagt i Grus, deriblandt adskillige kendte Bygninger. Bemærkelsesværdigt var Luftværnsskytsets ringe Effektivitet, der antagelig skyldes, at en Del af det prøvede Mandskab er sendt til Italien og erstattet af det purunge Luftværnsmandskab paa 15-16 Aar.

Det antages, at Angrebet er indledet med Angreb paa Luftværnsskytset i Lighed med, hvad der fandt Sted ved Angrebet den 16/1. 6 Luftfartøjer opgives fra tysk Side at være skudt ned over Byen, og de officielle tyske Tablister beløber sig til 863 døde og saarede. Det oplyses desuden, at 60-80.000 Familier er husvilde og 700 à 1000 Bygninger sdelagt. Blandt de bekendte Bygninger er Luftministeriet og Rigskaancelliet.

Det 6. Luftangreb paa Berlin fandt Sted den 28. og skal have været det hidtil kraftigste, idet der kastedes 900 ts. Bomber ialt.

Et typisk Tegn paa den tiltagende allierede Luftoffensiv mod Tyskland og de af Tyskland besatte Lande er, at Tyskerne fornylig har ladet opstille 1000 Stk. sværere og 2000 lettere

Luftværnskanoner i Vest-Tyskland. Ialt regnes 1,5 Mill. Mand at tilhøre Luftværnstropperne, og heraf er over 60 % udenfor selve Tyskland.

De tyske Ubaadsbaser i Lorient og Sct Nazaire er blevet angrebet saa haardt, at først Lorient og omliggende Kommuner har maattet evakueres for Civilbefolkningen, og den 10/2 blev Brest Havn og endelig en Maaned efter samtlige Byer ved den franske Kanal- og Atlanterhavskyst evakueret for andre end tysk militær.

Den tyske Luftaktivitet overfor England, som blev genoptaget i Midten af Januar, er fortsat, saaledes at flere Byer paa den britiske Øst- og Sydkyst sporadisk har været udsat for Bombning, bl.a. London, Eastbourne, Southampton, Hull og Newcastle m.fl.

I Østfrontens Luftkrig er Problemet, hvorledes det er muligt, at det tilsyneladende overlegne tyske Luftvaaben ikke har formaaet at blive Tungen paa Vægtskaalen? Aarsagene er flere, og som en af de vigtigste kan nævnes, at den tyske Luftoverlegenhed ikke er saa udtalt som tidligere. Britisk Bedømmelse anslaar det tyske Luftvaabens Styrke til ca. 5000 Maskiner i første Linie mod 6000 i 1941, og store tyske Tab af Maskiner, Tilbehør og Luftbomber m.m., som især skyldes Tab paa Jorden ved hastige Retræter o.s.v., har utvivlsomt foreligget. Russerne paastaar, at Tyskerne i Tiden fra Maj til Nytaar har mistet 10.000 Maskiner. Tyskerne indrømmer dog kun 1000 Flyvemaskiner tabt i Luften, men hertil kommer desuden, hvad der er ødelagt paa Marken.

I Efteraaret 1942 var der imidlertid ingen Grund til at antage, at det tyske Luftvaaben paa Østfronten var numerisk underlegent det russiske, dog voksede Russernes kvantitative Størrelse hurtigt paa dette Tidspunkt, hvilket Vestmagternes betydelige Leverancer selvfølgelig ogsaa har bidraget væsentligt til, mens Tyskerne kvalitativt stadig stod højest.

En anden Aarsag til den ringe Luftindsats i de sidste Maeneder skyldes ganske enkelt de meteorologiske Forhold, og det er betegnende, at begge Vinterfelttogene er gaaet i russisk Favør, mens Sommerfelttogene blev vundet af Tysker-

ne, idet Flyvevæsenet har maattet melde Fes i den russiske Vinter, hvorfor Styrkeforholdene paa Marken altsaa har været de eneste afgørende.

Dertil kommer, at Anvendelsen af det tyske Luftvaaben har skiftet Karakter. I 1941 sattes det fortrinsvis ind paa Luftbasebekæmpning og Bekæmpning af Forbindelseslinierne, hvilket gik haardt ud over Russernes Luftvaaben, som havde meget store Tab i Modsetning til 1942 og derefter, hvor "die Luftwaffe" i langt højere Grad anvendtes paa Østfronten i direkte taktisk Samvirken med den tyske Hær, og selv om dette gav gode Resultater i Sommeroffensiverne, kunde man ikke som tidligere hindre det russiske Luftvaabens Vækst.

Endelig tyder meget paa, at det tyske Flyvevæsen lider af Brændstøfvanskeligheder, baade Benzin og Smørelie holder ikke den høje Kvalitet som tidligere, hvilket for Flyvevaabenet netop straks medfører øget Slitage og flere Havarier. De syntetiske Brændstoffer og Olier har maaske bidraget sit her-til, og hvis dette er Tilfældet, ser man ikke, hvorledes Tyskland skal komme udover dette Dilemma, nu da den strategiske Retræte fra Kaukasus har fundet Sted, og Maalet for 1942's Felttog: Kaukasus Olie igen er forsvundet bag den østlige Horizont.

Samtidig tiltager Vestmagternes Luftkrig i Voldsomhed. U.S.A.'s nye Bombemaskiner er nu hurtigere end de nuværende Luftjagere og skal kunne gaa 720 km, samtidig med at der fra England tales om, at den af Luftstrategerne saa tilstræbte kontinuerlige Dag- og Natbombning af Tyskland nu ligger indenfor Rækkevidde.

Inden Luftkrigen forlædes, mener jeg, at det kan have Interesse at nævne, at ifølge en fornylig offentliggjort officiel britisk Redegørelse om Søkrigen af 19. Marts i Aar, der omfatter Tiden fra Krigens Begyndelse til Marts 1941, oplyser, at Malta siger og skriver kun raadede over 4 Stk. Luftjagere, hvoraf den ene blev nedskudt med det samme, bemanded med civile Flyvere, der ingen forudgaaende Uddannelse havde i Militærvæsen, og at disse i hele 2 Maanedes, fra da Italien

gik med i Krigen i Juni 1940, var Øfæstningens eneste flyvende Forsvar mod hele det italienske Bombeflyvevesen! Betegnende nok kaldte Maltas Indbyggere disse 3 Luftjagere for "Troen", "Haabet" og "Kærligheden".

Det vilde nu være fristende at supplere denne Krigs-oversigt med en Gennemgang af den militær-politiske Situation indenfor de forskellige besatte eller ikke besatte europæiske Lande, men dels tillader Tiden ikke dette - dels er dette ikke Emner, som for Tiden lader sig behandle fra en Talerstol.

Vedrørende det stadig brændende Spørgsmaal om de Allieredes Offensivplaner peger alt i Retning af Nødvendigheden af, at de Allierede maa foretage en Invasion paa Europas Kyst for at bringe Krigen til Afslutning med et for de Allierede gunstigt Udfald, idet det næppe er sandsynligt, at hverken Blokaden eller Luftkrigen vil kunne afgøre Krigen. En medvirkende Grund til at denne Invasion maa finde Sted, er ogsaa den, at de Allierede løber den Risiko, at Rusland vil blive den alt overvejende dominerende Faktor i Europa ved en Ordning efter Krigen, hvis det militære Opgør overlades helt til denne Magt.

Med Hensyn til det saa aktuelle Spørgsmaal om Tidspunktet for en saadan Invasion, ved vi kun, at paa Casablanca-Mødet den 26. Januar udtaltes det, at Offensiven skulde komme snart, hvilket senere af Churchill udlagdes saaledes, at den skulde komme inden for "9 Maaneder", det vil altsaa sige i Løbet af 1943. - Visse Tegn kunde tyde paa, at Sandsynligheden for en saadan Plans Realisation maaske vil være omvendt proportional med de russiske Hærs Fremgang paa Østfronten. -

Naar man dernæst vil se paa de Steder, hvor Offensiven eventuelt kan udføres, maa man først bringe i Erindring, hvad Afrikaoperationen kostede i Tonnage, Materiel og Tid paa en Kyst, hvor den kun mødte "symbolsk Modstand.

Desuden kan det med en vis Ret siges, at de Allierede allerede ikke har mindre end 4 omfattende Fronter igang,

næmlig:

- 1) Den russiske Offensiv paa Østfronten.
- 2) Den britisk-amerikanske Luftoffensiv mod Tyskland og Italien.
- 3) Den store Afrikaoffensiv, og endelig
- 4) Kampen om Forbindelseslinierne paa Havet.

Det vil altsaa være mere vigtigt i Stedet for en 2. Front at tale om en 5. Front, og hvad denne angaar, er det næppe sandsynligt, at de Allierede vil kunne bryde Europas germanske Front paa mere end eet Sted, bortset fra at mindre afledende sekundære Operationer selvfølgelig er sandsynlige.

Af Alternativer for Europainvasionen kan man i Middelhavet næppe regne med mere end een Invasionsmulighed, nemlig Balkan, og dette er allerede let omtalt under Tyrkiet.

Mulighederne for den iberiske Halvø maa anses for ringe, medens den franske Vestkyst frembyder visse Tillokkelser først og fremmest ved sin nu formindskede Besættelseshær, - i Frankrig, Holland og Belgien findes der nu kun ca. 24 Divisioner - samt ved samtidig at kunne eliminere de tyske Ubaadsbaser her, men imod dette taler den relativ lange Overskibning, at Foretagendet ikke kan understøttes af landbase-rede Luftjagere, og af den tyske Vestvolds Tilstedeværelse, der ligger intakt 500 km længere Vest paa. Norge har ikke direkte Forbindelse med Tyskland, og en "Kalotinvasions" Muligheder svinder med det tiltagende Dagslys paa disse Bredder over de lange Transportveje, selv om Foretagendets Chancer under visse Forhold kan stige ved en Landgang paa den russiske Murmansk Kyst - forudsat at Rusland ønsker dette?

Tilbage bliver, som den svenske Oberst Bratt fornylig har paapeget, den jyske Kyst og Kanalkysten, og her maa efter min Mening Kanalkysten stadig frembyde de bedste Muligheder for Sø- og Luftstrategien, i Forbindelse med at man herfra kan rette et Stød direkte mod Tysklands Hjerte gennem Holland og Belgien.

Muligvis er Meldingen om Aktiviteten i Syrien et Led

i Nervekrigen, men desuden er der ogsaa Meddelelse om Skibskoncentrationer i engelske Havne og at et Par Kampkonvojer er undervejs i Nordatlanten.

Kommer vi derpaa til Slut til det søre og brændende Problem, som optager os alle mere end noget andet - nemlig om Krigens endelige Udfald, vil jeg blot gerne have Lov at bringe den gamle kronede strategiske Grundregel i Minde; At den, der besidder de største personelle og materielle Resourcer, har størst Mulighed for at vinde Krigen.